

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa locală, 19 februarie 2024
Clasa a VIII-a

Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Cum aş putea, oare, să te uit
când tu vii la mine în fiecare noapte
despici ușor fereastra în două și intri, și ieși, și intri
și te uiți, și mă uiți și iar te uiți cum te visez și te văd
cum tai în două fereastra și intri, și ieși, și te uiți, și mă uiți
cum aş putea, oare, să te uit
când tu ți-ai făcut din ubicuitate* un tandru obicei
și ești peste tot și eu sînt pe niciunde
când tu îmi invadezi conștiința cu subconștientul tău
și îmi intri sub piele epilîndu-mi venele prin interior
și te plimbi cu gondole tăcute pe arterele mele și îmi tulburi sîngele
cum aş putea, oare, să te uit
când tu înalți castele de nisip din mîinile mele
și circuli fără bilet pe toate liniile palmelor mele
cum aş putea, oare, să te uit
când în fiecare dimineață când mă bărbieresc
tu ești acolo, mă aștepti și îmi dai bună dimineața! din oglindă
cum aş putea, oare, să te uit?

Julian Tănase-*Cum aş putea, oare, să te uit ?*

ubicuitate-omniprezență*

B.

1. Setea noastră de destin nu este nicăieri mai puternică decât în viața noastră romantică.
2. Într-o dimineață de început de decembrie, fără nici un gând despre dragoste sau poveste, eram așezat în secțiunea „economy” a unui avion British Airways care-și făcea zborul de la Paris la Londra. Tocmai trecuserăm de coasta Normandiei unde pătura norilor de iarnă lăsase locul unei neîntrerupte întinderi de strălucitoare ape albastre. Plictisit și incapabil să mă concentrez, luasem în mână revista publicată de linia aeriană, înghițind pasiv informații despre hoteluri și facilități aeroportuare. Zborul avea ceva liniștitor – zumzetul înfundat al motoarelor, interiorul cenușiu al avionului, zâmbetele pralinate ale angajaților. Un cărucior cu gustări și băuturi se apropia de mine pe intervalul dintre scaune și, deși nu-mi era nici foame nici sete, mă umplea de vagul sentiment de anticipare pe care ți-l dau mesele în avion.
3. Într-un fel destul de morbid, pasagera din stînga mea își luase căștile de pe urechi ca să studieze instrucțiunile de siguranță din buzunarul scaunului din fața ei. Acestea descriau situația unui accident ideal, cu pasageri care cad în ordine și calmi pe pământ sau în apă, cu doamne care-și scot pantofii cu tocuri înalte, cu copii care-și umflă dibaci vestele de salvare, fuselajul avionului intact, kerosenul miraculos de neinflamabil.

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL
EDUCAȚIEI

— O să murim cu toții dacă chestia asta cade, ce prostii tot spun ăștia? a întrebat femeia, fără a se adresa cuiva anume.

— Cred că face oamenii să se simtă mai în siguranță, i-am răspuns, pentru că eram singurul ei interlocutor.

— Să știi că nu-i chiar cel mai rău fel de a muri, foarte rapid, mai ales dacă te lovești de sol și stai pe locurile din față. Am avut un unchi care a murit într-un accident de avion. Știi pe cineva care să fi murit așa?

Nu știam, dar n-am avut timp să-i răspund, pentru că tocmai atunci o stewardesă (ignorând îndoilele de natură etică tocmai exprimate despre cei care o angajaseră) ne-a oferit masa de prânz. Am cerut un pahar cu suc de portocale și aveam de gând să refuz o farfurie cu sandviciuri, când tovarășa mea de călătorie mi-a șoptit:

— Acceptă-le. Le mănânc eu, mi-e foame de mor.

5. Avea păr castaniu, tuns atât de scurt încât îi lăsa la vedere ceafa, și ochi mari, de un verde acvatic, care refuzau să privească într-ai mei. Purta o bluză albastră și-și pusese pe genunchi un pulover gri. Umerii îi erau mici, aproape fragili, și unghiile jupuite trădau faptul că și le rodea des.

— Ești sigur că nu te las flămând?

— Absolut.

— Scuză-mă, nici nu m-am prezentat, mă numesc Chloe, a anunțat ea și mi-a întins mâna peste brațul fotoliului, cu un formalism înduioșător. A urmat un schimb de date biografice; Chloe mi-a spus că fusese la Paris ca să participe la un târg. În ultimul an lucrase ca designer pentru o revistă de modă din Soho. Studiase la Royal College of Art, se născuse la New York, dar se mutase în Wiltshire în copilărie, iar acum (la 23 de ani) locuia singură într-un apartament din Islington. [...]

7. Conversația a ondulat fără țință, dându-ne ocazia de a întrezări fiecare câte ceva din caracterul celuilalt, ca acele scurte priveliști pe care le vezi pe un drum șerpuitor de munte – asta înainte ca trenul de aterizare să atingă pista, înainte ca pilotul să pună motoarele în revers, înainte ca avionul să ruleze către terminal, unde și-a vărsat încărcătura în sala aglomerată. Până când mi-am adunat bagajele și am trecut de vamă, mă îndrăgostisem de Chloe.

8. Până nu ai murit (iar atunci devine o imposibilitate practică), este dificil să spui că cineva e iubirea vieții tale. Dar la puțină vreme după ce o întâlnisem, nu părea deloc nepotrivit să vorbesc despre Chloe în acești termeni. Nu pot să spun cu siguranță de ce, dintre toate emoțiile și dintre toți potențialii lor recipienți, ar fi fost brusc dragoste ceea ce simțisem pentru ea. Nu pot pretinde să cunosc dinamica interioară a acestui proces și nici nu pot valida aceste cuvinte prin altceva decât prin autoritatea experienței trăite. Pot doar să spun că la câteva zile de la întoarcerea mea la Londra, Chloe și cu mine am petrecut o după-amiază împreună.

Alain de Botton – *Eseuri de îndrăgostit*

C.

Miercuri, 24 februarie, în țara noastră este marcată sărbătoarea populară de Dragobete, un moment bazat pe numeroase tradiții, care parcă în ultimii ani a început să „pălească” în fața mult mai comercialei sărbători de „Valentine’s Day”.

În esență, Dragobete este considerat fiul Dochiei și cumnat cu eroul vegetațional Lăzărică, o divinitate mitologică a dragostei similară lui Eros (la greci) sau Cupidon (la romani), un fecior chipeș, iubăreț și năvalnic, dar și plin de bună dispoziție, care, potrivit tradițiilor dacice, era un fel de „naș cosmic”, care oficia la începutul primăverii nunta tuturor animalelor. De aici s-a păstrat ideea că de Dragobete, oamenii – băieți și fete – se întâlnesc pentru ca iubirea lor să țină tot anul, precum a păsărilor (care, potrivit mitologiei, sunt mesagerii zeilor) ce se „logodesc”, iar Dragobete a devenit protectorul tinerilor în general și al îndrăgostiților în special.

Conform altor opinii, etimologia acestei sărbători populare își are originea în „Aflarea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”, sărbătoare religioasă celebrată pe 23 februarie, care în limba slavă se numește Glavo-Obretenia. Se spune că românii au adoptat această sărbătoare încă din Evul Mediu, sub diverse denumiri – „Vobritenia”, „Rogobete”, „Bragobete”, „Bragovete”, pentru ca în vremurile mai recente, în sudul și sud-estul României să fie adoptată sub denumirea de Dragobete.

Este interesantă și o legendă din comuna Albeni, potrivit căreia „Dragobete Iovan era fiul Babei Dochia, o ființă, parte omenească și parte îngerească, un june frumos și nemuritor, care umblă în lume ca și Sântoaderii și Rusalele, dar pe care oamenii nu-l pot vedea, din cauză că lumea s-a spurcat cu sudalme și fărădelegi”. [...]

Până în ziua de astăzi, 24 februarie a rămas cu semnificația trezirii naturii, a păsărilor care încep să își caute cuiburi, a oamenilor care rezonază cu trezirea naturii la viață.

Există și nenumărate tradiții, unele aparte, legate de Dragobete, care încă se mai păstrează în multe zone ale țării.

Una dintre acestea spune că dacă vremea e frumoasă, tinerii merg în pădure pentru a culege primele flori ale primăverii, iar la întoarcerea înspre sat, fetele sunt alergate de băieți – obicei denumit „zburătorit” – și, dacă îi simpatizează, se lasă prinse de către aceștia. Apropierea se celebrează printr-un sărut (adică „Dragobetele sărută fetele !”), semn al logodnei simbolice, iar dacă tinerii respectă acest obicei, se vor bucura tot anul de belșug și vor fi ocoliți de febră și alte boli. În schimb, dacă tradiția nu este respectată, ei nu vor avea deloc parte de iubire până la Dragobetele viitor.

(Răzvan Moceanu - *Dragobetele – sărbătoarea primăverii și a iubirii la români*

<https://www.radioromaniacultural.ro/sectiuni-articole/istorie-filozofie-psihologie/documentar-dragobetele-sarbatoarea-primaverii-si-a-iubirii-la-romani>)

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Există diftong în ambele cuvinte din seria:

- a) fereastra, chestia;
- b) eu, foame;
- c) putea, autoritatea;
- d) cărucior, oare.

2 puncte

2. Conține doar cuvinte derivate seria:

- a) niciunde, nepotrivit;
- b) siguranță, fotoliului;
- c) împreună, mâinile;
- d) liniștitor, imposibilitate.

2 puncte

3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor subliniate în secvența *conversația a ondulat fără țință dându-ne ocazia de a întrezări fiecare câte ceva din caracterul celuilalt* sunt, în ordine :

- a) s-a curbat, a vedea;
- b) a alunecat, a întrevedea;
- c) s-a dus, a ochi;
- d) a mers, a orbi.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Alcătuiește un enunț cu altă valoare morfologică a cuvântului subliniat în fragmentul următor, pe care o vei preciza: Acestea descriau situația unui accident ideal.

2 puncte

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL
EDUCAȚIEI

5. Menționează cazul fiecărui cuvânt subliniat din enunțul: *și circuli fără bilet pe toate liniile palmelor mele.* **2 puncte**
6. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în enunțul: *Avea păr castaniu, tuns atât de scurt încât îi lăsa la vedere ceafa, și ochi mari, de un verde acvatic, care refuzau să privească într-ai mei.* **2 puncte**
7. Precizează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvența: *Nu pot pretinde să cunosc dinamica interioară a acestui proces.* **2 puncte**
8. Notează numărul de propoziții din secvența: *Până în ziua de astăzi, 24 februarie a rămas cu semnificația trezirii naturii, a păsărilor care încep să își caute cuiburi, a oamenilor care rezonază cu trezirea naturii la viață.* **2 puncte**
9. Construiește o frază, formată din trei propoziții, în care să se regăsească două subordonate atributive, aflate în raport de coordonare adversativă. **2 puncte**
10. Rescrie corect următorul enunț: *El a reușit să se adapteze din cauza educației care o avea.* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Scrie un element de conținut comun celor trei texte-suport, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**
2. Precizează o trăsătură morală a lui Chloe, personajul din textul B, valorificând secvența:
„ — Scuză-mă, nici nu m-am prezentat, mă numesc Chloe, a anunțat ea și mi-a întins mâna peste brațul fotoliului, cu un formalism înduioșător. A urmat un schimb de date biografice; Chloe mi-a spus că fusese la Paris ca să participe la un târg. În ultimul an lucrase ca designer pentru o revistă de modă din Soho. Studiase la Royal College of Art, se născuse la New York, dar se mutase în Wiltshire în copilărie, iar acum (la 23 de ani) locuia singură într-un apartament din Islington.” și numind mijlocul de caracterizare. **6 puncte**
3. Prezintă, în 50 – 70 de cuvinte, o semnificație a secvenței: *cum aș putea, oare, să te uit/când tu înalți castele de nisip din mâinile mele/și circuli fără bilet pe toate liniile palmelor mele.* **6 puncte**
4. Compară, în 50 – 70 de cuvinte, starea de spirit a naratorului la începutul zborului cu cea de la finalul zborului, valorificând două secvențe semnificative din textul B. **6 puncte**
5. Crezi că este adecvat zilelor noastre să marcăm sărbătoarea de Dragobete? Justifică-ți răspunsul, în 70-100 de cuvinte, referindu-te la textul C și la experiența personală sau culturală. **8 puncte**
6. Comentează, în 50-70 de cuvinte, secvența din textul B : „Până nu ai murit (iar atunci devine o imposibilitate practică), este dificil să spui că cineva e iubirea vieții tale. Dar la puțină vreme după ce o întâlneam, nu părea deloc nepotrivit să vorbesc despre Chloe în acești termeni. Nu pot să spun cu siguranță de ce, dintre toate emoțiile și dintre toți potențialii lor recipienți, ar fi fost brusc dragoste ceea ce simțisem pentru ea.” **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Crezi că iubirea prilejuiește îndrăgostitului și momente de explorare a sinelui?

Scrie un text argumentativ, de minimum 200 de cuvinte, în care să susții răspunsul la întrebarea dată prin două argumente, valorificând câte o secvență din fiecare text-suport și experiența ta de lectură.

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.